

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

Raport seminar

Integrare și coeziune socială pentru resortisanții țărilor terțe Timișoara, 25-26 iunie 2009.

Seminarul local „Integrare și coeziune socială pentru resortisanți țărilor terțe” este al doilea eveniment public în cadrul proiectului cu același nume finanțat de Fondul European pentru Integrarea resortisanților statelor terțe și implementat de Institutul Intercultural Timișoara în parteneriat cu Asociația Divers Etica, Asociația Cultura Păcii și Organizația Femeilor Refugiate din România.

Seminarul a avut ca participanți reprezentanți ai comunităților RTT din România, ai unor instituții publice cu responsabilități în integrarea RTT și ai unor ONG cu activitate în acest domeniu sau în problematica participării civice în general.

Prezentarea proiectului

Proiectul are la bază o experiență pilot locală a Institutului Intercultural Timișoara, precum și buna cunoaștere a acestui domeniu de către parteneri, contribuind la îmbunătățirea comunicării între autoritățile locale și naționale cu competențe în gestionarea fenomenului migrației și străinii cu drept de ședere pe teritoriul României, prin crearea unor mecanisme de consultare care se vor autosusține în viitor, asigurând, în același timp, o implicare a societății civile și o deschidere către publicul larg. Scop proiectului este de a iniția un mecanism de consultare cu comunitățile resortisanților din țările terțe (RTT) din București, Cluj-Napoca, Constanța, Iași și Timișoara, precum și la nivel național și de a contribui la atingerea obiectivului 4 al Fondului European pentru Integrarea RTT: crearea unui mediu intercultural, destinat să faciliteze integrarea și coeziunea socială.

Rezultate așteptate:

- Un Punct Național de Contact pentru membrii comunităților RTT din România, realizat în colaborare cu OFRR, cu rolul de a facilita accesul la informații privind instituțiile publice și societatea civilă din România, dar și implicarea în acțiuni comune
- Un portal (www.migrant.ro) cu rol informativ și de facilitare a comunicării la nivel național;
- O bază de date cu privire la comunitățile RTT din România, accesibilă pe portalul www.migrant.ro și care va putea fi menținută actualizată cu implicarea membrilor acestor comunități;
- Mecanisme de consultare locale, cu implicarea RTT, a autorităților publice și a societății civile, în București, Cluj-Napoca, Constanța, Iași și Timișoara;
- Grupuri de lucru tematice naționale care să permită discutarea principalelor categorii de probleme legate de integrarea RTT;
- Revista „Migrant în România”, al cărei conținut va fi elaborat de reprezentanți ai RTT, de membri ai unor ONG și de specialiști în domeniu; primele cinci numere ale revistei vor fi publicate și distribuite în perioada iunie – decembrie 2009, urmând ca în cadrul unui seminar național ce va avea loc în decembrie 2009 să fie identificate soluții pentru asigurarea continuității revistei.

Activități

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

- Seminar național, București (15-16/17 iunie 2009)
- Deschiderea Punctului de Contact Național (la OFRR) și lansarea site-ului www.migrant.ro (iunie 2009)
- 5 seminarii locale în București, Cluj-Napoca, Constanța, Iași, Timișoara (iunie – iulie 2009)
- Activități locale (iulie – octombrie 2009)
- Întâlnirea membrilor grupurilor de lucru tematice la nivel național (august – septembrie 2009)
- A doua rundă de seminarii locale (octombrie – noiembrie 2009)
- Seminar final (decembrie 2009)
- Publicarea a 5 numere din revista Migrant în România (iunie – decembrie 2009)

Obiectivele seminarului local – Timișoara

- Prezentarea publică a proiectului și discutarea acestuia cu reprezentanți ai beneficiarilor și ai instituțiilor și organizațiilor ce pot sprijini implementarea activităților prevăzute și contribui la asigurarea impactului și a sustenabilității acestora;
- Discutarea mecanismului propus pentru consultarea la nivel local cu comunitățile de RTT
- Asigurarea implicării active a instituțiilor publice, ONG și membrilor comunităților RTT în activitățile proiectului, pe baza unei planificări participative a acestora;
- Stabilirea strategiei și a planului de acțiune local pentru facilitarea integrării RTT

Mecanismul de consultare

Mecanismul de consultare la nivel local, va implica:

- **Membrii ai comunităților de RTT:** reprezentanți ai organizațiilor, reprezentanți ai comunităților religioase, lideri informali, specialiști, persoane care doresc să se implice la nivelul comunității locale;
- **Societatea civilă locală:** ONG cu preocupări privind migrația; ONG cu activități în diferite domenii, cum ar fi stimularea participării civice, apărarea drepturilor cetățenilor, combaterea discriminării, relațiile interetnice și interculturale, relațiile autorității – cetățeni, combaterea excluziunii sociale, promovarea egalității de gen, educația, cultura, tineretul, etc; reprezentanți ai structurilor formalizate sau informale de reprezentare sau activism civic (consilii de cartier, de stradă, federații ale asociațiilor de proprietari, consiliul tinerilor, consiliul seniorilor); alte structuri locale neguvernamentale (sindicate, asociație de dezvoltare locală, comunități religioase, etc.), personalități publice (specialiști, oameni de cultură, jurnaliști, etc), cetățeni care doresc să se implice la nivelul comunității locale;
- **Instituții publice:** Consiliul Județean, Consiliul Local, Primăria, structuri regionale, județene sau locale din diferite domenii: administrație publică, evidența populației, educație, sănătate, muncă, protecție socială, etc.

Acesta va cuprinde următoarele structuri:

- Grupul de lucru local pe cele trei teme propuse: Educație, cultură, tineret; Juridic-administrativ; Social (sănătate, muncă...)

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

- Comitetul de coordonare
- Comitetul consultativ (opțional) (specialiști și/sau personalități publice)
- Reprezentanții în grupurile tematice naționale

Procesul de lucru al grupului consultativ va fi:

- Informarea întregii comunități
- Prima reuniune a nucleului Grupului de Lucru
 - Cunoașterea celor implicați, a experiențelor și problemelor relevante
 - Constituirea comitetului de coordonare
 - Definierea strategiei de asigurare a unei componente adecvate a grupului de lucru și a procedurilor de decizie și comunicare
- Activități locale concrete (de exemplu, consultări tematice locale, identificarea nevoilor specifice ale RTT, mecanisme de includere a RTT și a problemelor acestora în structurile și procesele de consultare locală, campanii, informare, demersuri pentru adaptarea sau revizuirea unor proceduri instituționale, etc)
- Participare la dezbaterile Grupurilor de Lucru Tematice Naționale
- Întâlniri periodice ale Grupului de Lucru și ale Comitetului de coordonare
 - Bilanțul acțiunilor realizate
 - Identificarea și discutarea problemelor
 - Plan de acțiune pentru perioada următoare
 - Autoevaluare în raport cu principiile. Atenție pentru asigurarea reprezentativității, pertinentei și sustenabilității

Context în care această mecanism de consultare a fost propus înspre înființare este că în ultimii ani în România fost elaborate și au început să funcționeze mecanisme de consultare între instituțiile publice și societatea civilă. Noul cadru legislativ privind migrația, este cu deplasarea accentului spre „integrarea” membrilor comunităților de RTT și nu doar primirea lor. Există o bogată experiență de bună colaborare între structurile Ministerului Administrației și Internelor cu responsabilități în domeniul migrației și ONG (în special din București) cu activități în domeniu. La Timișoara există o experiență pilot vizând inițierea unui dialog trilateral: instituții – societatea civilă locală – comunități RTT și alți străini.

În ceea ce privește existența locală de consultări între instituții și societatea civilă locală s-au prezentat următoarele: cadre legislative și exemple de bună practică existente și care ar putea facilita procesul de înființare a mecanismului de consultare pe integrarea și coeziunea socială a comunităților de RTT existente pe teritoriul României:

- Legea transparenței decizionale
- Legea accesului la informațiile de interes public
- Legea tinerilor
- Legea finanțării ONG din fonduri publice
- Grupuri consultative formate din reprezentanți ai ONG la nivel de prefecturi, consilii județene sau autorități locale
- Grupurile de lucru mixte pentru îmbunătățirea situației romilor
- Grupuri de lucru ad-hoc legate de campanii publice (de exemplu, grupul de lucru pentru Anul European al Dialogului Intercultural sau cel pentru Anul European al Cetățeniei prin Educație) sau de dezbaterile unor proiecte de politici publice (de exemplu, privind legislația pentru protecția copilului sau noile legi ale educației).

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internele

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internele

Direcția Schengen

Înființarea mecanismului de consultare duce înspre următoarele beneficii:

- O mai bună calitate a politicilor publice
- Evaluarea politicilor publice
- Dezvoltarea societății civile
- Integrare, reducerea riscurilor de excludere, marginalizare și discriminare a comunităților marginalizate.

Principiile consultării sunt deschidere și flexibilitate; recunoaștere și responsabilizare; atenție la diversitate și echilibru; caracter non-partinic; implicare benevolă a membrilor comunității; sustenabilitate; exprimare liberă asociată cu respectarea celorlalți și a normelor naționale și europene; transparență și utilizarea de canale multiple de comunicare, adaptate publicului țintă; inițierea de demersuri pertinente și realiste.

Exemple de bună practică în ceea ce privește mecanisme de consultare

Proiectul **Centrul de Resurse pentru Inițiative Etice și Solidare (CRIES)** este o organizație neguvernamentală înființată în anul 2009, cu sprijinul Platformei Europene IRIS și a mai multor actori locali (organizații neguvernamentale, instituții publice și cetățeni). Platforma Europeană IRIS reprezintă un spațiu de dialog și de cooperare între diferite rețele europene și internaționale din aria inițiativelor etice și solidare: finanțarea responsabilă (FEBEA și INAISE), comerțul echitabil (IFAT), consumul responsabil (ASECO), parteneriatul local producător-consumatori (URGENCI), întreprinderile de inserție socială (ENSIE). Platforma se bucură, de asemenea, de colaborarea constantă și de sprijinul unor parteneri instituționali precum Consiliul Europei și Provincia Autonomă Trento (Italia).

Centrul de Resurse pentru Inițiative Etice și Solidare (CRIES) marchează „*drumul de la un proiect la o structură locală*”, organizația propunându-și să consolideze inițiativele etice și solidare demarate cu ocazia proiectului „*Timișoara-teritoriu responsabil pentru coeziune socială și dezvoltare durabilă*”, inițiat în anul 2007 de către Consiliul Europei și Platforma Europeană IRIS. La nivel local, acest proiect s-a bucurat de sprijinul instituțional acordat de către Primăria Municipiului Timișoara, de Prefectura județului Timiș precum și de implicarea constantă a unui grup de coordonare, alcătuit din peste 60 de reprezentanți ai instituțiilor publice, organizațiilor neguvernamentale, mediului economic și academic.

Scopul Asociației „**Centrul de Resurse pentru Inițiative Etice și Solidare**” îl constituie dezvoltarea unei economii responsabile și a unei societăți echitabile din punct de vedere social, prin promovarea co-responsabilității sociale și a unor roluri sociale active pentru toți membrii societății, inclusiv pentru diferitele categorii marginalizate social.

Obiectivele Asociației „**Centrul de Resurse pentru Inițiative Etice și Solidare**” sunt:

- a) creșterea capacității actorilor instituționali, sociali și economici de a acționa în domeniul economiei sociale, al economiei solidare și al dezvoltării durabile;
- b) creșterea implicării cetățenilor în promovarea, dezvoltarea și consolidarea inițiativelor etice și solidare din domeniul finanțării etice și solidare, a consumului responsabil, comerțului echitabil etc;
- c) facilitarea incluziunii sociale active și a integrării profesionale a persoanelor marginalizate social, prin promovarea unor forme de intervenție specializate (exemplu: întreprinderi sociale, întreprinderi de inserție, cooperative sociale sau alte forme de organizare din domeniul economiei sociale)

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

Proiectul FALT (<http://www.falt.ro>)

Federatia Asociatiilor de Locatari Timisoara (FALT) - sprijina si reprezinta interesele membrilor sai (asociatiile de locatari / proprietari) in raporturile lor cu autoritatile, furnizorii si alte organizatii, persoane fizice sau juridice.

FALT actioneaza pentru sustinerea intereselor membrilor sai în fata autoritatilor publice sau obstesti.

- Reprezinta si promoveaza interesele membrilor sai în relatiile cu unitatile care presteaza servicii catre asociatiile de locatari / proprietari.
- Se preocupa de stabilirea unor raporturi echitabile si legale în relatiile dintre reprezentantii asociatiilor de locatari / proprietari si reprezentantii unitatilor care presteaza servicii pentru asociatiile de locatari / proprietari.
- Rezolvarea tuturor problemelor comune cu care se confrunta asociatiile de locatari.
- Întreprinde demersuri pentru ca la discutarea, în vederea promulgarii de noi acte normative privind activitatea asociatiilor de locatari / proprietari, sa-si aduca aportul, nemijlocit si FALT.
- Analizeaza modul în care se îndeplinesc obligatiile contractuale dintre unitatile furnizoare sau prestatoare de servicii si asociatiile de locatari / proprietari si ia masuri de rezolvare a cererilor si sesizarilor primite din partea comitetelor asociatiilor de locatari / proprietari.
- Participa la elaborarea contractelor-cadru dintre furnizori si asociatiile de locatari / proprietari cu obligatii si drepturi pentru ambele parti, inclusiv la stabilirea preturilor ori de câte ori se impune aceasta.
- Se preocupa de permanenta actualizare si perfectionare a legislatiei privind asociatiile de locatari / proprietari în asa fel încât sa nu le fie stirbite acestora interesele de catre manevre ale furnizorilor sau speculatii bancare nefavorabile - va promova interesele asociatiilor de locatari / proprietari.
- Desfasoara activitatea de informare si documentare în activitatea economica, bancara si tehnica pentru membrii sai, privind problemele specifice asociatiilor de locatari / proprietari- poate initia întâlniri si contacte între asociatiile de locatari / proprietari si agentii economici, furnizori, firme românești sau straine în scopuri benefice asociatiilor de locatari / proprietari.

Proiectului transfrontalier „Turismul cultural în Banat – o provocare transfrontalieră” (<http://www.intercultural.ro/turismintercultural>)

Proiectul „Dezvoltarea turismului cultural în Banat – o provocare transfrontalieră” și-a propus sa contribuie la valorificarea turistică a patrimoniului cultural material și imaterial din Banat. Turismul cultural este un element esențial atât pentru conservarea/protejarea obiectivelor de patrimoniu cât și pentru dezvoltarea socio-economică și culturală regională, în context transfrontalier. În urma implementării acestui proiect a luat ființă grupul consultativ pe patrimoniu cultural.

Pentru a constitui mecanismul de consultare pe problematica resortisanții țărilor țerțe, s-au prezentat din nou temele de discuție iar participanți au fost invitați să se inscrie în tematica ce prezintă cel mai mult interes.

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

Problemele sezizate în cadrul comunităților de RTT și posibilele soluții propuse:

Probleme	Soluții
Comunicarea dificilă cu reprezentanții comunităților de RTT – în special cei care nu sunt într-o formă organizată. Aceștia fiind reticienți la invitații în care se dorește o comunicare cu autoritățile locale	În ceea ce privește comunicarea cu reprezentanții comunităților de RTT – s-a sugerat ca aceștia să fie abordați într-un mod informal și încurajați să participe la activitățile formale care se organizează în vederea unei mai bune integrări în comunitate. De asemenea s-a sugerat ca pe viitor cand se vor mai organiza astfel de evenimente să fie contactate Ambasadele și Consulatele grupului țintă și cultele religioase. De altfel membrii prezenti în sală au sugerat ca grupul de consultare să sensibilizeze comunitățile de RTT să se mobilizeze într-o formă organizată.
Lipsa unui cimitir pentru comunitatea musulmanilor din Timișoara.	Problema lipsei cimitirului destinat comunității arabe a încercat să fie rezolvată prin contactarea persoanei responsabile de administrația cimitirelor pe Timișoara, aceasta a fost invitata la seminar, inasa nu a participant, trimitand un mesaj, cum ca o astfel de cerere trebuie inaintata Primariei Timisoara care va trebui sa o inainteze inspre aprobare Consiliului Local al orasului, care mai apoi să fie aprobată printr-o hotarare de lege. Membrii comunitatii arabe a declarat ca acest proces a fost inceput, concluzionand ca se vor mai face lobby pe langa autoritatile locale ca aceasta cerere sa fie solutionata.
Lipsa organizării la Timișoara unor cursuri de obținerea cetățeniei române.	Problema ce urmează a fi soluționată de către grupul pe <i>Educație, cultură, tineret</i> .
Problema limbii – și faptul că reprezentanții comunităților de RTT nu cunosc limba română și nu sunt destul posibilități de învățare a limbii române pe de-o parte și o altă problemă este faptul că nu există destule cereri pentru cursurile de limba română.	Problema ce urmează a fi soluționată de către grupul pe <i>Educație, cultură, tineret</i> luând în considerare exemplul de bună practică al organizației Salvați Copiii.
Problema reprezentării legale a comunităților de RTT – în România sunt 20 de minorități recunoscute oficial de Guvernul țării, însă în momentul actual anoile comunități au mai	Problema ce urmează a fi soluționată de către grupul pe <i>Educație, cultură, tineret</i> în colaborare cu grupul pe <i>Juridic-administrati</i> .

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

mulți membrii decât comunitățile etnice minoritare tradiționale în România, ca de exemplu comunitatea arabă este a treia ca număr de membrii pe teritoriul României și încă nu este recunoscută oficial. Întrebarea lansată a fost ce facem pentru a face față acestor schimbări?	
Problema transportului în comun în Timișoara pentru refugiați.	Problema ce urmează a fi soluționată de către grupul <i>Juridic-administrativ</i> în colaborare cu grupul <i>Social (sănătate, muncă...)</i> .
Problema angajării reprezentanților comunităților de RTT, care sunt reglementările pentru angajarea RTT – Dreptul de a se înscrie copiii la liceu.	Problema ce urmează a fi soluționată de către grupul <i>Juridic-administrativ</i> în colaborare cu grupul <i>Social (sănătate, muncă...)</i> .
Lipsa unui doctor ginecolog în Centrul de Primire a Refugiaților - deoarece există o situație specială care necesită acest lucru.	Persoanele reprezentând Asociația Studenților Tunisiei Timișoara s-au oferit să rezolve problema lipsei doctorului ginecolog în Centrul de Primire a Refugiaților.
Lipsa de informații în ceea ce privește cerințele pentru examenul de cetățenie română?	Problema ce urmează a fi soluționată de către grupul pe <i>Educație, cultură, tineret</i> în colaborare cu grupul pe <i>Social (sănătate, muncă...)</i> .
Nu există studii de medicină în limba franceză (sau măcar primii 2-3 ani) în Universitățile din Timișoara.	Problema ce urmează a fi soluționată de către grupul pe <i>Educație, cultură, tineret</i>

Concluziile seminarului au fost că se în urma înaintării acestui raport, grupurile de lucru își vor stabili de comun acord următoarele întâlniri pentru a discuta problemele evidențiate și de a le soluționa.

Participanți au fost îndemnați să devină ei înșiși multiplicatori ai informației din comunitățile din care fac parte, deoarece invitația pentru a lua parte la grupurile de lucru este deschisă oricui dorește să se implice, la fel ca și contribuția pentru realizarea revistei și a site-ului www.migrant.ro